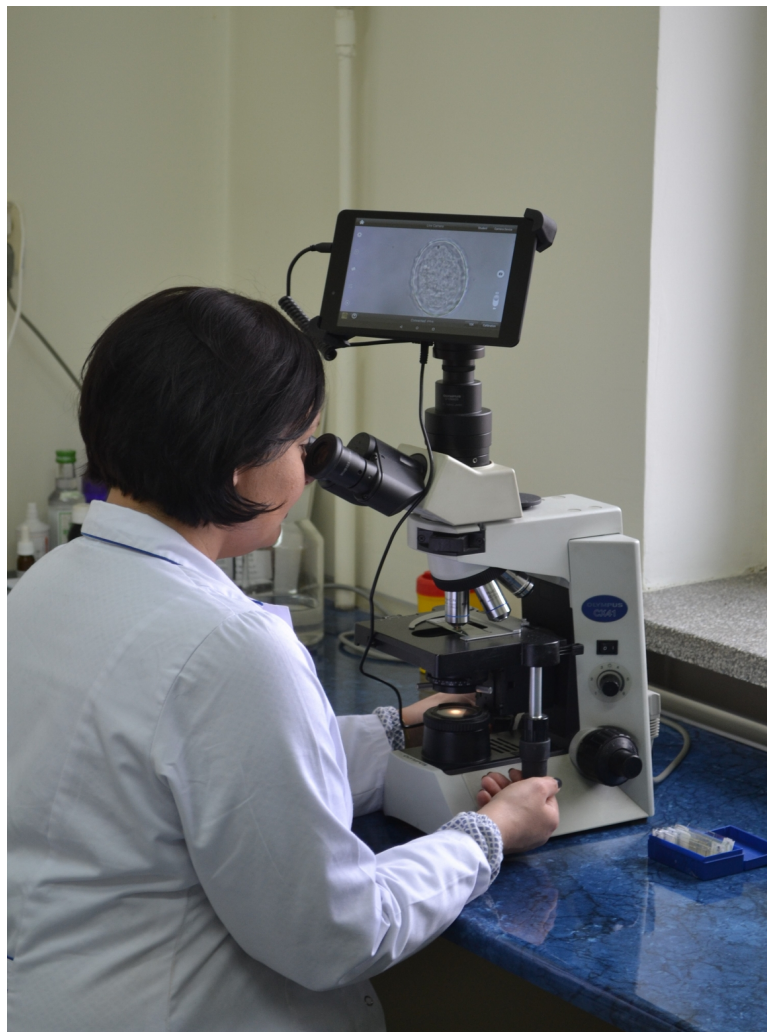

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
POWIATU KAZIMIERSKIEGO
ZA 2019 ROK**

Busko-Zdrój, luty 2020

Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz.59), realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju realizuje wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, także oświatowo-zdrowotną promującą zdrowie.

Działalność ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, czuwaniem nad bezpieczeństwem żywności i wody oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Nadzorem objętych jest 33 851 mieszkańców powiatu kazimierskiego (stan na 31.12.2018r.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nadzorując obiekty na terenie powiatu kazimierskiego przeprowadził 508 kontroli, wydał 124 decyzje, nałożył 19 mandatów na kwotę 6 050 zł. Oddział Laboratoryjny PSSE przeprowadził 4 253 badania laboratoryjne, w tym 299 oznaczeń chemicznych, 1 154 oznaczeń fizycznych i 8 857 oznaczeń mikrobiologicznych.

Przeprowadzone badania były wykorzystywane do oceny jakości zdrowotnej żywności, wody do spożycia, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, basenów, krytych pływalni oraz do oceny narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku-Zdroju wykonuje badania w zakresie:

- wody do spożycia, kąpielisk, pływalni i basenów.
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych żywności oraz oznaczania składników odżywczych w posiłkach
- zapylenia, hałasu, mikroklimatu, oświetlenia oraz zawartość substancji toksycznych na stanowiskach pracy
- badań diagnostycznych w kierunku chorób bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych

Posiada akredytację i utrzymuje wysoki poziom jakości wykonywanych badań. W laboratorium został przeprowadzony w 2019 roku przez Polskie Centrum Akredytacji audit zgodnie z PN-EN-ISO/IEC 17025:2018-02, potwierdzający wiarygodność wykonywanych badań laboratoryjnych. Laboratorium posiada akredytację od 2005r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje zadania w ramach zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF) oraz prowadzi monitoring jakości wody, nadzór epidemiologiczny, ocenę ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (przestrzegania zasad GMP, GHP, HACCP). W działalności kontrolnej udoskonalano wdrożony system jakości i jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu kazimierskiego, uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia.

Przedstawiony „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kazimierskiego” został opracowany na podstawie informacji i materiałów własnych. Niniejsza ocena nie uwzględnia stanu sanitarnego podmiotów, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym.

Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu kazimierskiego jest na wysokim poziomie.

Aktualne informacje dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Busku-Zdroju znajdują się na stronie internetowej *pssebusko.pl*

OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU KAZIMIERSKIEGO ZA 2019 ROK

Niniejszą ocenę opracowano i przesyła się na podstawie art. 12 a ust.3 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz.59).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Busku-Zdroju

Krzysztof Socha

SPIS TREŚCI	Str.
I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	6
II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	9
III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY 12	
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	14
V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	17
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY 18	
VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	20
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	25
IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	32
X. PODSUMOWANIE	42

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

Choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz choroby przenoszone drogą pokarmową w porównaniu do lat 2017-2018 w roku **2019** mieszczą się w średniej krajowej i utrzymują się na poziomie z roku 2018.

W roku **2019** nastąpił **znaczny wzrost** zachorowań na ospę wietrzną. W roku 2018 w powiecie kazimierskim zarejestrowano **74** przypadków ospy wietrznej, natomiast w roku **2019** zarejestrowano **334** przypadki ospy wietrznej z czego 2 dzieci hospitalizowano z powodu z powodu powikłań.

W **2019 r.** odnotowano **wzrost** zachorowań wywołanych przez **Salmonellę**.

W **2018 r.** odnotowano 9 zachorowań wywołanych przez Salmonellę w roku **2019** zarejestrowano **14 zachorowań na Salmonellę**.

przy zapadalności - w 2018 r. 22,08/100 tys. dla powiatu i 29,9/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 25,15/100 tys. w kraju.

- w **2019 r.** 41,25/100 tys. dla powiatu i 22,06/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 24,07/100 tys. w kraju.

Pozostałe choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia objęte obowiązkiem zgłaszania i rejestracji pozostają na stałym niskim poziomie i mieszczą się w średniej krajowej.

W roku **2019 spadła** liczba zarejestrowanych przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B. w stosunku do roku 2018. Natomiast w roku **2019 nie zmieniła się** liczba zachorowań na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C w porównaniu do roku 2018.

W 2018 r. w powiecie kazimierskim zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na WZW B, a w **2019 r.** nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na WZW B – :

przy zapadalności - w 2018 r. 5,89/100 tys. dla powiatu i 2,25/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 8,22/100 tys. w kraju.

- w **2019 r.** 0/100 tys. dla powiatu i 2,58/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 7,33/100 tys. w kraju.

W **2019** roku w powiecie kazimierskim zarejestrowano 1 przypadek WZW C, tak samo w 2018 r. –: zarejestrowano 1 przypadek WZW C

przy zapadalności – w 2018 r. 2,94/100 tys. dla powiatu i 5,54/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 8,96/100 tys. w kraju.

- w **2019 r.** 2,95/100 tys. dla powiatu i 6,38/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 8,55/100 tys. w kraju.

Analizując współczynnik zapadalności na Boreliozę w **2019 r.** w odniesieniu do roku 2018 odnotowano **spadek zachorowań** w powiecie kazimierskim w w/w okresie czasu. W 2018 roku odnotowano **9 przypadków boreliozy** i w **2019 roku zarejestrowano – 3 przypadki boreliozy**.

Zapadalność dla powiatu w 2018 r. – 26,53/100 tys. mieszkańców przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 33,0/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 52,41/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zapadalność dla powiatu wynosiła – 8,86/100 tys. mieszkańców przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 26,91/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 53,66/100 tys. mieszkańców.

Wykonawstwo szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest nadzorowane przez Powiatową Inspekcję Sanitarną i jest na poziomie zadowalającym co ilustruje poniższe zestawienie w tabeli.

Ośrodki Zdrowia i Przychodnie realizują również Program Szczepień Zalecanych przy użyciu szczepionek odpłatnych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w rocznikach podlegających w 2019 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie kazimierskim.

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w powiecie w 2019 r.	Analogiczne wykonawstwo w 2018 r.
BCG	2019	Szczepienie noworodkowe	99,5%	100 %
Szczepienie p/WZW B	2019	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	86,43%	85,96%
	2018	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,5%	84,66 %
DTP (błonica, tężec, krztusiec)	2019	Szczepienie pierwotne	50,25 %	44,38%
	2018	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	96,93%	97,73%
Hib (przeciwno haemophilus influenzae)	2019	Szczepienie pierwotne	50,25 %	46,07%
	2018	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	96,93%	97,73%
Zakażenia Streptococcus Pneumoniae	2019	Szczepienie pierwotne	59,36 %	58,43%
	2018	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97,44%	99,43%
Odra, świnka, różyczka	2018	Szczepienie pierwotne	72,44%	76,14 %
DTaP + Polio	2014	Szczepienie I przypominające	81,03 %	76,88%
Odra, świnka, różyczka	2010	rewakcynacja	94,11 %	90,95%
	(10 rok życia)			
błonica + tężec+ krztusiec (14 rok życia)	2006	Szczepienie II przypominające	76 %	74,11%
Td błonica + tężec (19 rok życia)	2001	Szczepienie III przypominające	79,05%	84,25%

Na terenie powiatu kazimierskiego w **2016** r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadził **1** postępowanie egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci, które zakończyło się zaszczepieniem dzieci. W **2017** r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadzi **2** postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W **2018 roku nastąpił ponowny wzrost liczby** rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. PPIS w Busku-Zdroju w 2018 r. prowadził **3** postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci, z czego w **1** przypadku dziecko zostało zaszczepione, 1 postępowanie **zakończyło się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego. W jednym przypadku postępowanie jest w toku. W **2019 r.** do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku -Zdroju zgłoszono **3** nowe środowiska antyszczepionkowe z terenu powiatu kazimierskiego. 1 dziecko zostało zaszczepione . W stosunku do pozostałych **2** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku -Zdroju prowadzi postępowanie egzekucyjne.

W **2019 r. wzrosła** liczba osób szczepionych przeciwko wścieklicznie ponarażeniowo . W roku 2018 było **11** osób szczepionych ponarażeniowo, natomiast w roku **2019** było **13 osób**.

Stały nadzór nad tymi osobami prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2018 - 2019

Lp.	ROK	Powiat kazimierski	
		Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
1.	2018	7	20,6
2.	2019	5	14,8
Liczba ludności w powiecie w 2018r.		33 921	
Liczba ludności w powiecie w 2019 r.		33 851	

Współczynnik zapadalności na chorobą k = 100 000

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2018-2019 odnotowano **spadek** zachorowań w **2019 r.** w stosunku do roku 2018 .

W **2019** roku zgłoszono do PPIS w Busku-Zdroju w meldunkach MZ-55, **291** podejrzeń zachorowań na gripę, z czego hospitalizowano 4 osoby. Spośród pacjentów

hospitalizowanych u **4 osób** potwierdzono badaniami laboratoryjnymi zachorowanie na grype typu A, w tym 1 przypadek u dziecka do lat 14.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na terenie powiatu kazimierskiego znajduje się 6 - urządzeń wodnych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia:

- 5- wodociągów publicznych
- 1- wodociąg komercyjny

Ponadto kontrolowano 2- sieci wodociągowe zaopatrywane z ujęć „obcych” tj. Stary Korczyn i Pałecznicza.

W roku sprawozdawczym Państwowa Inspekcja Sanitarna w Busku-Zdroju skontrolowała na terenie powiatu kazimierskiego wszystkie urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę tj. 5 - wodociągów publicznych oraz 1 - wodociąg komercyjny tj.:

- 1) wodociąg POLAN Krzczonów, który w ograniczonym zakresie zaopatruje w wodę ludność w ramach sieci wodociągowej publicznej

Przedmiotem kontroli był stan sanitarny urządzeń wodnych, w tym w szczególności ujęć wody oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach realizowanego monitoringu jakości wody.

2. Charakterystyka urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę

Na terenie powiatu kazimierskiego skontrolowano 6- urządzeń posiadających własne ujęcia wody to jest 100% urządzeń zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę są to:

2.1. Wodociągi o produkcji < 100 m³/d (2 obiekty, 0,22 tys. ludności)

1. Łękawa, gm. Kazimierza Wielka
2. Stojanowice, gm. Bejsce

Produkcja wody na UW w Stojanowicach aktualnie wynosi 24 m³/dobę. UW w Stojanowicach zaopatruje już tylko jedynie miejscowość Stojanowice (liczba ludności – 0,12tyś), pozostałe miejscowości zaopatrywane są już z UW w Starym Korczynie tj. liczba ludności -2,28tyś (doliczona do wod. Stary Korczyn)

2.2. Wodociągi o produkcji 101-1.000 m³/d (2 obiekty, 6,11 tys. ludności)

1. Rosiejów, gm. Skalbmierz
2. Czarnocin, gm. Czarnocin

2.3. Wodociągi o produkcji 1.001-10.000 m³/d (1 obiekt, 17 tys. ludności)

1. Działoszyce (wliczony do powiatu Kazimierza Wielka)

2.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

1. Wodociąg lok. POLAN-Krzczonów, Krakowska Hodowla i Nasiennictwo (200 osób)

Jakość wody do spożycia przez ludzi

Stan sanitarny urządzeń wodnych na zakończenie roku sprawozdawczego został oceniony jako dobry – zarządcy urządzeń skutecznie zapewniali właściwy reżim sanitarny przy produkcji wody. Stan ten przełożył się bezpośrednio na jakość wody, w zdecydowanej większości jakość wody spełniała wymogi sanitarne.

Na terenie powiatu kazimierskiego w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych – 32 próby wody.

Analizy wody wykazały:

- w 1 sieci wodociągowej (UW na terenie gm. Pałecznicza, pow. proszowicki, woj. małopolskie (tj. w 1 próbie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bakteriologicznym),
- w 1 urządzeniu w zbiorowego zaopatrzenia (tj. w 1 próbie) zakwestionowano jakość fizyczną wody (podwyższona mętność).

Tab 1. Ilość prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobranych do badania w poszczególnych gminach w ramach nadzoru sanitarnego (w rozbiciu na sieci wodociągowe) jak niżej:

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe/	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
Kazimierza Wielka (6)	Działoszyce	1	-	-	-
	Łękawa	2	-	-	-
	sieć Pałecznicza	3	-	-	1 x wynik nieprawidłowy - Bakterie coli =19 - E.coli=3
	Stary Korczyn	-	-	-	-
Bejsce (2)	Stojanowice	2	-	-	-
	Stary Korczyn	-	-	-	-
Czarnocin (5)	Czarnocin	4	1	-	-
Opatowiec (13)	Stary Korczyn	10	1	1 x wynik nieprawidłowy - mętność	-
	POLAN Krzczonów	2	-	-	-
Skalbmierz (6)	Działoszyce	1	-	-	-
	Rosiejów	4	1	-	-

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe/	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
	Razem: 32	29	3	1	1

Na podstawie art. 5 ust.1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków – zarządcy wodociągów i przedsiębiorstwa wodociągowe prowadzili regularną kontrolę wewnętrzną jakości wody we własnych urządzeniach wodnych.

Zgodnie z § 21 ust.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju dokonał **oceny wszystkich wyników** badań zrealizowanych zgodnie z ustalonym harmonogramem i przekazanych przez podmioty. Wszystkie nadzorowane wodociągi, w których woda była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, otrzymywały „**oceny bieżące jakości wody**” stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W przypadkach gdy woda nie odpowiadała wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju natychmiastowo wszczął postępowanie administracyjne.

W roku sprawozdawczym na podstawie wyników badań własnych (kontroli urzędowej) oraz kontroli wewnętrznej zrealizowanych przez zarządców wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju w 1 przypadku wprowadził:

- Zakaz w zakresie korzystania z wody do spożycia z sieci wodociągowej Pałecznicza dla miejscowości Gunów Kolonia w okresie 18.09.2019r. do 20.09.2019r. ze względu na przekroczenie parametrów bakteriologicznych tj. Escherichia coli, bakterii gr coli.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów wody w wodociągach, zarządcy podejmowali natychmiastowo działania naprawcze. Badania przeprowadzone powtórnie wykazywały poprawę jakości wody, tj. woda odpowiadała wymogom sanitarnym.

3. Badania ciepłej wody na obecność bakterii legionella. Jakość ciepłej wody użytkowej.

W 2019r. nie kontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Busku-Zdroju w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego „ciepłej wody użytkowej” wykonuje badań pod kątem występowania bakterii **Legionella sp.** w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarnym i całodobowym świadczenia zdrowotne.

4. Wnioski

Na nadzorowanym terenie (powiat kazimierski) w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych - 32 próby wody (29 prób w ramach monitoringu kontrolnego i 3 w ramach monitoringu przeglądowego).

W ramach sprawowanego nadzoru nad urządzeniami wodnymi w **powiecie kazimierskim** w roku sprawozdawczym 2019r. wydano 1 decyzję:

- 1) Decyzja opłatowa za ponadnormatywne wyniki wody

Na terenie powiatu kazimierskiego, na koniec okresu sprawozdawczego oceniono jakość wody w kontrolowanych urządzeniach jako odpowiadającą wymogom sanitarnym.

Teren powiatu kazimierskiego w przeważającej części uzbrojony w sieci wodociągowe (występują gospodarstwa nieposiadające przyłączy wody, bo nie chcą korzystać z publicznego zaopatrzenia w wodę lub względy techniczne nie pozwoliły na wykonanie przyłączy).

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w PPSE w Busku-Zdroju realizuje profilaktykę w zakresie ochrony zdrowia ludzi:

- wykonywał kontrole obiektów budowlanych (etap dopuszczenia obiektu do użytkowania),
- uzgadniał projekty budowlane (etap poprzedzający wydanie pozwolenia na budowę, zmianę sposobu użytkowania, zgłoszenie robót itp.),
- uczestniczył w procesie postępowania w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (brak lub potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i uzgadnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).

Podczas pracy nad w/w tematyką zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza, promieniowanie elektromagnetyczne) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i odpowiednich materiałów budowlanych w celu dotrzymania normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia o odpowiednich parametrach),
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- ochronę ludzi przez uciążliwościami środowiskowymi w miejscu zamieszkania poprzez egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (decyzje środowiskowych uwarunkowań)

W 2019 roku nie wpłynął żaden wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku-Zdroju z terenu powiatu kazimierskiego o uzgodnienie inwestycji na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Czynność uzgadniania przedsięwzięcia na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko

poprzedzona jest postępowaniem w sprawie braku lub potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W przedmiocie wydano 8 opinii dla inwestycji planowanych na terenie powiatu kazimierskiego.

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2019 roku wydano ogółem 8 opinii o dokumentacjach projektowych. Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, iż główne uchybienia w rozwiązaniach projektowych dotyczyły błędów w zakresie zapewnienia właściwych warunków wymiany i czystości powietrza w obiektach.

Stwierdza się, że zastrzeżenia wnoszone do przedkładanych rozwiązań projektowych wynikały głównie z niezajomości przez projektantów przepisów, w tym techniczno-budowlanych (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /tekst jednolity Dz. U z 2019r, poz.1065/) oraz wymagań sanitarno-higienicznych określonych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2019 roku w 15 przypadkach zajmowano stanowisko w zakresie stwierdzenia zgodności wykonania obiektów wg projektu budowlanego.

W tym dwóch przypadkach wydano opinie o nie wykonaniu obiektu zgodnie z projektem budowlanym, warunkami technicznymi i pozwoleniem na budowę w zakresie:

- zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska wewnętrznego (wentylacja) oraz zapewnienia odpowiednich warunków higieny środków spożywczych (budynek restauracji)
- zapewnienia właściwego układu funkcjonalnego węzła sanitarnego dla klientów, węzła sanitarnego dla personelu i zaplecza magazynowego, braku wentylacji zapewniającej odpowiednią jakość środowiska wewnętrznego (dom weselny)

Podczas odbiorów spotkano się w większości przypadków z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność wykonawstwa z dokumentacją projektową) oraz formalnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, itd.). Tym niemniej zdarzały się obiekty, na których stwierdzono nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia stwierdzone podczas oględzin usuwane były do momentu wydania decyzji.

Inne opinie sanitarne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju wydał 6 stanowisk w zakresie:

- koncepcji projektowych,
- opinii o bezpieczeństwie imprez masowych,
- opinii o obiektach szkolnych (budynek dydaktyczny)
- decyzji o spełnieniu wymogów lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal w którym ma być prowadzony żłobek.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W 2019r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zajął jedno stanowisko

w sprawie uzgodnienia w zakresie higieniczno-zdrowotnym odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Aktualizacji Programu Rewitalizacji Gminy Opatowiec na lata 2016-2023 oraz jedno stanowisko w sprawie zaopiniowania w zakresie wpływu na środowisko i zdrowie ludzi projektu zmiany nr 3 części Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego części sołectwa Odonów na obszarze gminy Kazimierza Wielka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do ustaleń zmiany planu, w trybie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018r. Nr 2081 ze zm.)

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

Obiekty użyteczności publicznej są charakterystyczną grupą z uwagi na swoją różnorodność. Kryteria oceny ich stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego zależą od charakteru obiektu, jego dostępności dla osób z zewnątrz oraz rodzaju świadczonych usług.

W grupie obiektów użyteczności publicznej, główny nacisk położono na ustępy publiczne i obiekty usługowe (kontrole zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej) oraz hoteli i obiektów wczasowo-turystycznych. Ponadto kontrolowano obiekty sportowe, tereny rekreacyjne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu kazimierskiego znajduje się 2 ustępy publiczne, które w roku sprawozdawczym zostały skontrolowane. Bieżący stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Obiekty te działają cały rok, posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Dezynfekcja pomieszczeń i urzędzeń prowadzona prawidłowo.

Na terenie powiatu kazimierskiego znajdują się:

1. Ustęp publiczny w Kazimierzy Wielkiej
2. Ustęp publiczny w Skalbmierzu

2.2. Obiekty pomocy społecznej

Na terenie powiatu kazimierskiego znajdują się dwie placówki podlegające Caritas Diecezji Kieleckiej, zapewniające całodobową opiekę tj.

1. *Schronisko dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością, Morawiany 2, 28-512 Bejsce (dawny DPS) podlega pod Caritas Diecezji Kieleckiej*
2. *Dom dla bezdomnych – placówka zapewniająca całodobową opiekę podlega pod Caritas Diecezji Kieleckiej*

Obiekty skontrolowano w okresie sprawozdawczym i oceniono, jako dobre.

2.3. Obiekty hotelarskie

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto obiekty hotelarskie, całoroczne w których świadczone są usługi noclegowe. Na terenie powiatu kazimierskiego znajdują się:

- Hotel „Wiśniewskich” w Kraśniowie
- Hotel „Lacon”
- Pensjonat „Dworek”

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 hotel tj. Hotel „Lacon” w Kazimierzy Wielkiej. Podczas kontroli zwrócono uwagę na przestrzeganie przepisów sanitarnych, właściwy stan sanitarno-techniczny, bieżącą czystość, postępowanie z bielizną hotelową oraz prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

2.4. Zakłady fryzjerskie kosmetyczne i odnowy biologicznej

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obiektami usługowymi tj. zakładami fryzjerskimi, salonami kosmetycznymi, tatuażu, odnowy biologicznej oraz innymi zakładami świadczącymi łącznie więcej niż jedną z usługę.

W 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego przybyło 3 nowe zakłady usługowe, w których przeprowadzono kontrole sanitarne i objęto te obiekty nadzorem.

W zakładach usługowych przeprowadzono łącznie 5 kontroli. Przy tego typu obiektach dużą uwagę przywiązuje się do prowadzenia właściwej dezynfekcji przyborów fryzjerskich, sterylizacji narzędzi kosmetycznych z uwagi na zagrożenie przeniesienia zakażeń, a także terminy ważności środków, sposób magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie i postępowanie z nią. W większości zakładów stosowana jest bielizna jednorazowego użytku.

W celu ochrony obywateli przed negatywnymi skutkami korzystania z solariów, prowadzono szczególny nadzór nad obiektami świadczącymi takie usługi (ograniczenia dostępu osobom niepełnoletnim, nakazy informacyjne, zakazy reklam i promocji).

Wszystkie obiekty oceniono, jako dobre, spełniające wymagania sanitarne i techniczne.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

Brak w ewidencji.

2.6. Cmentarze

Liczba obiektów w ewidencji 15, skontrolowano 5 obiektów. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

2.7. Domy przedpogrzebowe

Brak na terenie powiatu kazimierskiego

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Oprócz w/w grup obiektów kontrolowano tereny rekreacyjne, do których zaliczono place zabaw z piaskownicami oraz parki i zieleńce. Skontrolowano 2-objekty tj.:

- 2 parki/zieleńce (Zieleniec w Skalbmierzu oraz Park w Kazimierzy Wielkiej)

Ponadto kontrolowano 12 innych obiektów:

- 1) 4 obiekty sportowe (stadiony, hala sportowa).
- 2) 3 obiekty świadczenia usług pogrzebowych
- 3) 2 Stacje paliw
- 4) 1 parking w Chwalibogowicach

- 5) *1 siedziba Urzędów Gminy*
- 6) *1 kontrola warunków sanitarnych przeprowadzenia ekshumacji*

Wszystkie obiekty oceniono, jako dobre, spełniające wymagania sanitarne i techniczne.

2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe:

- Stan sanitarny Kąpielisk

W ewidencji PSSE na terenie powiatu kazimierskiego znajdują się **2** - miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli:

1. Miejsce zwyczajowe kąpeli w Skalbmierzu strefa 1
2. Miejsce zwyczajowe kąpeli w Skalbmierzu strefa 2

PPIS w Busku-Zdroju na podstawie badań wykonanych przez zarządcę „Miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli” wydał **4 bieżące oceny** jakości wody, w których orzekł, że woda w akwenu Skalbmierz (strefa 1 i 2) jest przydatna do kąpeli.

W trakcie trwania sezonu letniego skontrolowano stan sanitarny pomieszczeń zaplecza oraz plaży.

- Stan sanitarny Pływalni

W ewidencji PSSE na terenie powiatu kazimierskiego znajduje się jeden obiekt kąpielowy:

1. Pływalnia Miejska w Kazimierzy Wielkiej – podlegającą Kazimierskiemu Ośrodkowi Sportowemu - obiekt kąpielowy kryty, całoroczny

Zarządca pływalni regularnie kontrolował jakość wody w ramach kontroli wewnętrznej. Wyniki badań były przekazywane do PPIS w Busku-Zdroju. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju oceniał wszystkie wyniki badań zrealizowane zgodnie z ustalonym harmonogramem i przekazane przez zarządcę obiektu. Nie kwestionowano jakości wody na pływalni.

PPIS w Busku-Zdroju wydał **1 decyzję** na Kazimierski Ośrodek Sportu w Kazimierzy Wielkiej - dotyczącą pływalni, zalecenia zostały wykonane w całości.

3. Wnioski

Priorytetem działań oprócz monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jest sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej oraz obiektami rekreacji (monitoring jakości wody do celów kąpielowych w basenach oraz obiektach rekreacyjnych, zorganizowanych na wodach powierzchniowych).

W związku ze stwierdzonymi w czasie kontroli uchybieniami wydano **1 decyzję** na obiekty użyteczności publicznej.

Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

Punkty opracowania 1-2

Brak w ewidencji, lub obiekty objęte nadzorem przez WSSE Kielce.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne /przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp./

Na terenie powiatu kazimierskiego w ewidencji znajduje się 8 obiektów.

W ramach kontroli kompleksowych skontrolowano:

- Ośrodki zdrowia i przychodnie – 6, (skontrolowano wszystkie).
- Inne zakłady (stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne) tj. Pogotowie w Kazimierzy Wielkiej - 1 (skontrolowano)
- Zakłady rehabilitacji leczniczej – 1 tj. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REHAMED” Kazimierza Wielka ul. Kolejowa 27E (skontrolowano)

W czasie kontroli podmiotów leczniczych stwierdzono nieprawidłowości w 1-nym obiekcie, wydano 1 decyzję. Zalecenia zostały wykonane w całości.

3.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty lecznicze świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę o dobrej jakości pochodzącą z wodociągów publicznych, objętych stałym nadzorem sanitarnym w ramach monitoringu wody przeznaczonej do spożycia. W większości zakładów leczniczych ustalone są punkty poboru prób wody.

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Zakłady Opieki Zdrowotnej zarówno publiczne jak i niepubliczne wytwarzające odpady posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych i wywóz odpadów komunalnych.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami – nie stwierdzono.

3.3. Gospodarka bielizną

We wszystkich placówkach ambulatoryjnych wydzielone są miejsca do przechowywania bielizny czystej (szafy). Bielizna brudna gromadzona w sposób właściwy. Pranie bielizny w pralniach lub we własnym zakresie (własne pralnie). Praniu poddawane są głównie fartuchy, parawany i sporadycznie firanki. Stosowane prześcieradła jednorazowego użytku.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Przedmiotem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest nadzór nad zakładami pracy, dotyczący warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Zasadniczą tematyką w 2019r. było prowadzenie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu produkty biobójcze zawierające substancje czynne oraz prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

Na terenie powiatu objętych nadzorem jest 112 obiektów. W 2019r. skontrolowano 33 obiekty.

Tabela 1.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy skontrolowanych w 2019r
5	13
6 – 20	12
21 – 50	6
51 – 100	1
101 – 250	1
>250	-
ogółem	33

1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2019r. przeprowadzono 41 kontroli w 33 zakładach zatrudniających 429 pracowników.

Tabela 2.

Temat	Liczba kontroli
Warunki pracy w zakładach	26
Substancje i mieszaniny chemiczne	1
Produkty biobójcze	10
Czynniki biologiczne	2
Środki ochrony roślin	2

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego. Pod uwagę bierze się następujące kryteria :

1. Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.
2. Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.
3. Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.
4. Stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3.
5. Występowanie czynników rakotwórczych.
6. Stosowanie produktów biobójczych.
7. Stosowanie środków ochrony roślin.
8. Występowanie czynników biologicznych.
9. Występowanie chorób zawodowych.

Analizując rodzaj branży PKD najwięcej kontroli w 2019r. przeprowadzono w następujących branżach:

- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- Edukacja

W 2019r. najwięcej decyzji wydano w następujących branżach:

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

W 2019r. najwięcej pracowników zatrudnionych było w branżach:

- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

2. Postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonych w 2019r. kontroli wydano 16 decyzji.

Decyzje te zawierały zarządzenia dotyczące:

1. Przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych.
2. Substancji i mieszanin chemicznych.
3. Doprowadzenia do należytego stanu pomieszczenia higieniczno – sanitarne.
4. Sporządzenia oceny ryzyka zawodowego.
5. Uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego.
6. Zapewnienia miejsca do spożywania posiłków.
7. Przeszkolenia i wyznaczenia osoby z I pomocy przedmedycznej.
8. Udostępnienia pracownikom instrukcji obsługi maszyn i urządzeń.
9. Czynników biologicznych.
10. Zapoznania pracowników z oceną ryzyka zawodowego.

Zarządzenia z decyzji przedsiębiorcy wykonują w ustalonych terminach. Postępowań egzekucyjnych nie prowadzono.

3. Nadzór nad warunkami pracy

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN

W 2019r. w powiecie kazimierskim nie stwierdzono przekroczeń NDN hałasu w żadnym zakładzie.

Przekroczenia NDN hałasu stwierdzone w latach ubiegłych występują w 1 zakładzie pracy, zajmującym się produkcją wyrobów gotowych, z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, w którym w warunkach przekroczenia NDN pracuje 47 osób. Zakład ten jest objęty szczególnym nadzorem, wprowadził w życie program działań organizacyjno – technicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, który jest na bieżąco monitorowany i doskonalony czego efektem są coraz mniejsze przekroczenia NDN hałasu oraz zwiększona ochrona pracowników przed hałasem /rotacja pracowników, szkolenia dla pracowników w celu zwiększenia świadomości pracowników jakie są skutki działania hałasu/.

Poprawa warunków pracy związana jest również z ograniczeniem liczby osób zatrudnionych, likwidacją niektórych stanowisk pracy oraz całkowitą likwidacją niektórych zakładów.

Należy stwierdzić, że pracodawcy sukcesywnie wprowadzali rozwiązania techniczne i organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia poprzez zmniejszenie poniżej normy NDN czynników szkodliwych : wymiana maszyn i urządzeń na bardziej nowoczesne, kapitalne remonty, stosowanie nowoczesnych środków ochrony indywidualnej, rotacja pracowników.

3.2. Poprawa warunków pracy innych niż związanych z przekroczeniami NDS i NDN

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją artykułów żywnościowych zapewniono miejsce do spożywania posiłków.

3.3 Substancje i mieszaniny chemiczne

W 2019r. przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w 1 zakładzie stosującym oraz magazynujący substancje i mieszaniny chemiczne. Ponadto w 2019r. podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 9 przypadkach skontrolowano mieszaniny chemiczne, wydano ogółem 4 decyzje administracyjne dotyczące stosowania mieszanin chemicznych, wszystkie zostały wykonane.

3.4. Produkty biobójcze

Produkty, które zawierają co najmniej 1 substancję czynną przeznaczoną do niszczenia, odstraszania, unieszkodliwiania, zapobiegania w kontrolowany sposób organizmów szkodliwych poprzez działanie chemiczne lub biologiczne. W 2019r. przeprowadzono ogółem 10 kontroli w 10 zakładach w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi.

Produkty miały ważne pozwolenia Ministra Zdrowia na obrót produktem biobójczym i nie zawierały w swoim składzie niedozwolonych substancji.

3.5. Czynniki biologiczne

W 2019r. przeprowadzono 2 kontrole tematyczne dotyczące czynników biologicznych. Ponadto podczas kontroli ogólnych warunków bhp w 10 przypadkach skontrolowano również czynniki biologiczne. Wydano 4 decyzje administracyjne, wszystkie zostały wykonane.

3.6. Środki ochrony roślin

W 2019r. przeprowadzono 2 kontrole z zakresu właściwego magazynowania środków ochrony roślin. Decyzji nie wydawano.

3.7. Choroby zawodowe

W 2019r. nie zgłoszono żadnego postępowania dotyczącego choroby zawodowej, nie wydawano żadnej decyzji dotyczącej choroby zawodowej.

VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Wprowadzenie

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmowała sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego dotyczącego;

- stanu sanitarno- higienicznego i technicznego placówek oświatowo- wychowawczych i opiekuńczych,

- higieny procesu nauczania,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku Zdroju znajdowało się 25 obiektów nauczania i wychowania oraz 5 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży:

Żłobek - 1

Szkoły Podstawowe - 12

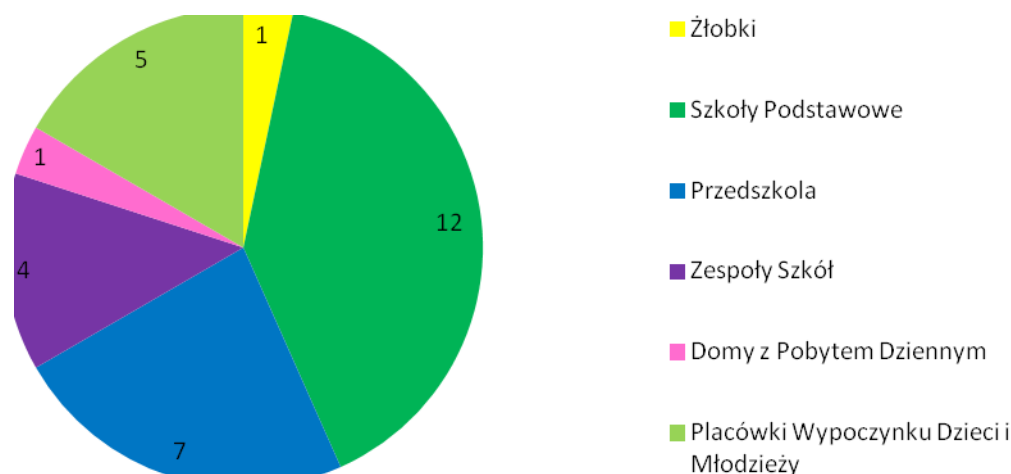
Przedszkola - 7

Zespoły Szkół - 4

Domy z Pobytem Dziennym - 1

W 2019r. w powiecie kazimierskim skontrolowano 25 obiektów i 5 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wykaz placówek oświatowo wychowawczych nadzorowanych w 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego

2. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarno- higienicznymi placówek dzieci i młodzieży w powiecie kazimierskim pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 2019r. przeprowadzili 53 kontrole stanu sanitarnego i higienicznego w tym 5 kontroli w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

3. Stan sanitarny budynków w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2019r. w placówkach nauczania i wychowania wydano 7 decyzji administracyjnych zarządzających poprawę stanu sanitarnego i higienicznego i 2 decyzje zmieniające termin wykonania. Decyzje dotyczyły poprawy stanu sanitarnego i higienicznego ścian , sufitów, podłóg , sanitariatów dla uczniów, zainstalowania

właściwej wentylacji w sanitariatach i w salach zajęć, poprawy wyposażenia sal gimnastycznych w sprzęt sportowy tj. materace do ćwiczeń gimnastycznych, placu zabaw dotyczyły obudowy piaskownicy, mebli przedszkolnych wymiana na normatywne, mebli w świetlicy-jadalni.

4. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

W trakcie kontroli placówek dla dzieci i młodzieży ustalono, że wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego.

- 100% skontrolowanych placówek podłączone jest do sieci wodociągowej,
- na 25 skontrolowanych placówek 3 odprowadzało nieczystości do zbiornika bezodpływowego,
- 8 placówek posiadało własne oczyszczalnie ścieków. Pozostałe kontrolowane placówki podłączone są do kanalizacji miejskiej lub gminnej,
- we wszystkich obiektach zapewniono zgodnie z przepisami standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (ponadnormatywna liczba uczniów w obiekcie),
- nie stwierdzono placówek z ustępami zewnętrznymi,
- we wszystkich kontrolowanych placówkach zapewniono ciepłą bieżącą wodę przy wszystkich umywalkach.

5. Ocena rozkładów zajęć

W roku sprawozdawczym 2019r. dokonano oceny higienicznej rozkładów zajęć w każdej placówce, w której była przeprowadzona kontrola stanu sanitarnego. Plan zajęć oceniano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Sprawdzano:

1. Czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina.
2. Czy różnica godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.
3. Możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Ocena rozkładów zajęć nie wykazała nieprawidłowości w ocenianym zakresie.

W 2019r. w szkołach i przedszkolach przeprowadzono analizę stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka tj. oceniano dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu. Nieprawidłowe zestawienie mebli ma ujemny wpływ na zdrowie, na prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych.

W 2019r. pomiary mebli przeprowadzono w 9 placówkach, w badanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości tj. meble szkolne dostosowane do wzrostu uczniów.

Ponadto podczas kontroli sanitarnych stwierdzono, że w 1 przedszkolu krzeselka w jednej grupie przedszkolnej nie były normatywne – wydano decyzję administracyjną.

6. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

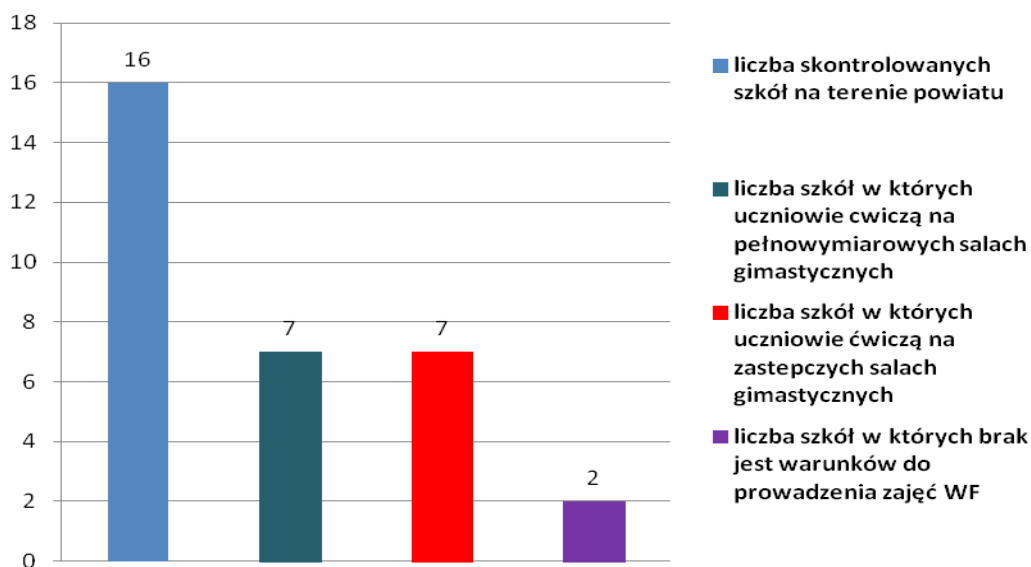
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31.12.2002r. (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.) wprowadziło obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w placówce podręczników i przyborów szkolnych w celu zmniejszenia wagi plecaków. Z obowiązku tego na terenie powiatu kazimierskiego wywiązały się wszystkie kontrolowane szkoły. Pomimo zapewnienia możliwości pozostawiania podręczników i przyborów w szkole (w szafkach indywidualnych, zbiorowych, na półkach w regałach, w szatni w szafkach zamykanych szatniowych) uczniowie zabierają je do domu ze względu na potrzebę nauki, przygotowania się do szkoły na kolejny dzień nauki oraz odrabiania zadanych prac domowych.

7. Warunki do prowadzenia zajęć WF

W trosce o bezpieczny i higieniczny pobyt dzieci i młodzieży w szkołach kontrole obejmowały również warunki sanitarno – higieniczne , w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego.

Na 16 skontrolowanych w 2019r. szkół z pełnej infrastruktury sportowej tj. szkolnego zespołu sportowego z pełnym zapleczem sanitarnym tj. szatnie, sanitariaty i natryski korzysta 5 szkół podstawowych i 2 zespoły – łącznie 7 placówek. Dwie placówki nie posiadają warunków we własnych obiektach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego tj. 2 zespoły szkół : Szkoły w Kazimierzy Wielkiej Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach ćwiczą na hali Kazimierskiego Ośrodka Sportowego w Kazimierzy Wielkiej, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skalbmierzu – uczniowie zajęcia wychowania fizycznego odbywają na obiekcie Klubu Sportowego Wiktoria w Skalbmierzu. Pozostałe placówki zajęcia WF odbywają na zastępczych sal gimnastycznych.

Analiza zapewnienia bazy lokalowej do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego (skontrolowano w 2019r. 16 szkół)

Dane dotyczą wszystkich rodzajów skontrolowanych szkół w 2019r.

Ponadto 2 szkoły podstawowe i 1 zespół korzystają z basenu w ramach zajęć wychowania fizycznego. Jedna szkoła podstawowa i 1 zespół zajęcia WF oprócz sali gimnastycznej odbywają na korytarzu szkoły.

8. Warunki pobytu dzieci 5-6 letnich w szkole i przedszkolu

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniano warunki pobytu dzieci w wieku 5-6 lat podczas pierwszego roku nauczania .

Niewystarczającą infrastrukturę stwierdzono w 6 placówkach, w tym głównym problemem było brak możliwości :

- wydzielenia ciągów komunikacyjnych tak by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych dzieci.

9. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego zorganizowano 5 placówek wypoczynku 1 w miejscu zamieszkania i 4 w formie wyjazdowej (tj. zorganizowanych w obiektach całorocznych usług hotelarskich i obiektach sezonowych) . Łącznie z wypoczynku skorzystało 195 dzieci.

Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno – sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

10. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania (ogółem szkoły podstawowe, oraz zespoły szkół skontrolowano 16 szkół)

Na terenie powiatu kazimierskiego podczas kontroli bieżących w roku 2019 stwierdzono, że ciepły posiłek wydawany jest w 16 placówkach – posiłki przygotowywane w obiektach na stołówkach szkolnych lub dowożone w formie cateringu.

- 13 placówek wydawało posiłek jednodaniowy dla 758 uczniów .
- 3 placówki wydawały posiłek dwudaniowy dla 306 uczniów.

Łącznie 303 uczniów korzystało w z posiłków dofinansowanych przez MOPS lub GOPS.

Wnioski

1. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo- wychowawczych zapewniła w 2019 r. bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w placówkach.
2. We wszystkich obiektach nauczania i wychowania jest dostęp do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych.
3. W 2019 r. na poprawę stanu sanitarnego i technicznego wydano 7 decyzji administracyjnych podczas gdy w 2018r. wydano 2 decyzje.
4. Nadal aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal

- gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po każdych zajęciach wychowania fizycznego.
5. Dalszej poprawy wymaga w części placówek zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, włącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów (brak wentylacji w pomieszczeniach) jest nadal problemem głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach wybudowanych kilkadziesiąt lat temu.
 6. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.
 7. Pomimo przeprowadzanych w budynkach oświatowych prac remontowych i modernizacyjnych, stan sanitarno – higieniczny i techniczny wielu placówek oświatowo- wychowawczych nadal wymaga poprawy. W wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono występujący problem braku środków finansowych, którymi dysponują placówki, na poprawę warunków technicznych (remonty, wymianę wyposażenia).
 8. Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie doposażane w nowe meble i wyposażenie tj. pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne posiadające odpowiednie certyfikaty zgodności lub atesty.
 9. Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Charakterystyka ogólna nadzorowanych obiektów

W 2019 roku nadzorem objętych było 723 obiektów (znajdujących się w ewidencji), skontrolowano 55 obiektów, tj. 7,6%. Kontrolą objęto: obiekty produkcji i obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami na terenie powiatu kazimierskiego.

W 2019 roku wpisano do rejestru i wydano 10 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez właścicieli gospodarstw rolnych, którzy deklarowali prowadzenie działalności zarówno w zakresie produkcji pierwotnej jak i sprzedaży bezpośredniej środków spożywczych pochodzenia roślinnego. Na dzień 31.12.2019r. w rejestrze figuruje 291 podmiotów o których mowa wyżej. Ponadto w 2019r wpisano do

rejestr i wydano 1 zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonego wniosku dla prowadzonej działalności w warunkach domowych: przygotowywanie żywności w celu wprowadzania do obrotu tj.: ciasta, torty i babeczki z wykorzystaniem świeżych owoców w sezonie lub owoców mrożonych poza sezonem oraz kremów na bazie śmietany i na bazie jaj po procesie obróbki termicznej.

W skontrolowanych obiektach:

przeprowadzono 92 kontrole i rekontrole sanitarne,
wydano:

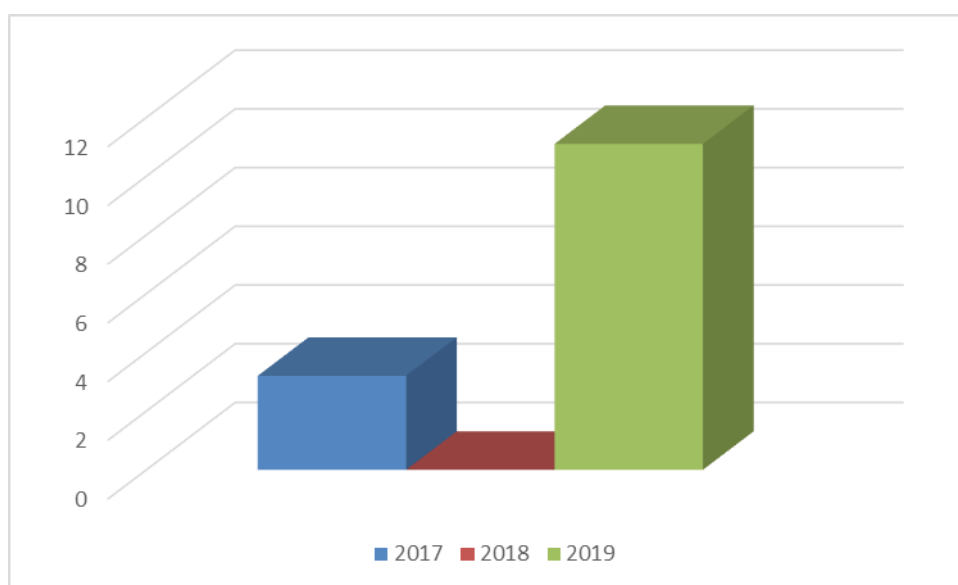
- 3 decyzje zakazujące prowadzenia działalności,
- 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 1 decyzja dotycząca weryfikacji systemu HACCP,
- 1 decyzja odmawiająca rozszerzenia działalności,
- 2 decyzje uchylające wydane decyzje,
- 1 decyzję dotyczącą umorzenia postępowania.
- nałożono 19 mandatów karnych na kwotę 6050,00 zł

W ramach nadzoru nad produkcją pierwotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w zakresie jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych. Podczas kontroli pobrano do badania laboratoryjnego 5 próbek maliny świeżej. Pobrana próbka badana w kierunku parametrów mikrobiologicznych (Salmonella, Listeria monocytogenes, Escherichia coli) – próbki nie kwestionowano.

W 18 obiektach przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu produkcji żywności dla poszczególnych rodzajów obiektów. Ocenę „niezgodną z wymaganiami” otrzymały 2 obiekty – sklepy spożywczo-przemysłowe, tj. 11,1% obiektów ocenianych. Niski odsetek obiektów niezgodnych wynika z faktu, iż zgodnie z ustaleniami z Departamentem Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia GIS w 2015r. zakład jest niezgodny z wymaganiami jeżeli w arkuszu oceny otrzymał maksymalną liczbę punktów (tj. powyżej 72 pkt) oraz maksymalną liczbę punktów zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego, warunków magazynowania oraz higieny i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. Ocena „niezgodna z wymaganiami” dla ocenionych sklepów wynika z braku prawidłowego zabezpieczenia obiektu przed dostępem szkodników oraz otrzymanej maksymalnej liczby punktów.

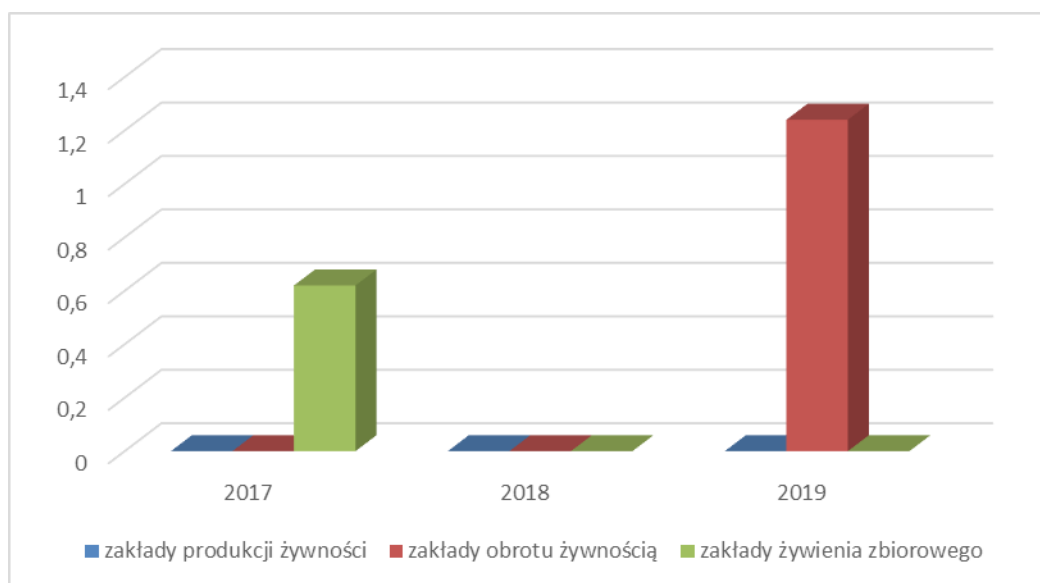
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu kazimierskiego w latach 2017-2019, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 1.

Wykres 1

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów zakładów na terenie powiatu kazimierskiego w latach 2017-2019, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 2.

Wykres 2

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach:

- pomieszczenia zakładów w złym stanie sanitarno-higienicznym oraz technicznym.
- brak czystości i porządku w salach sprzedaży oraz w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych zakładów.
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości,
- brak środków dezynfekcyjnych do rąk, urządzeń, sprzętu w terminach ważności, przy umywalkach do mycia rąk, nie są zapewnione warunki do higienicznego mycia rąk.
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, razem przechowuje się produkty do bezpośredniego spożycia z produktami nieoczyszczonymi,
- brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego (przerwany łańcuch chłodniczy) oraz brak monitorowania i dokumentowania warunków przechowywania środków spożywczych,
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach niezgodnych z deklaracjami producentów,
- gospodarka odpadami prowadzona w sposób nieprawidłowy, odpady poprodukcyjne nie są usuwane na bieżąco z pomieszczeń produkcyjnych, brak dostatecznej ilości pojemników na odpady, kosze brudne i nadmiernie przepełnione,
- brak prawidłowo opracowanych, wdrożonych i dokumentowanych procedur opartych na zasadach systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), między innymi w zakresie: jakości zdrowotnej produkowanych wyrobów (brak badań właścicielskich produkowanych wyrobów), brak wyników badań potwierdzających skuteczność przeprowadzanych zabiegów myjąco-dezynfekcyjnych, procedur wycofania partii żywności nie odpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej. Brak weryfikacji systemu HACCP poprzez prowadzenie auditów wewnętrznych zgodnie z zapisami w dokumentacji systemu kontroli.

W 2019r. stwierdzono 2 obiekty niezgodne. Powyższa ocena wynika z faktu, iż zgodnie z ustaleniami z Departamentem Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia GIS w 2015r. zakład jest niezgodny z wymaganiami jeżeli w arkuszu oceny otrzymał maksymalną liczbę punktów (tj. powyżej 72 pkt) oraz maksymalną liczbę punktów w zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego, warunków magazynowania oraz higieny i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. 2 niezgodne obiekty otrzymały: maksymalną liczbę punktów w zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego oraz warunków magazynowania środków spożywczych.

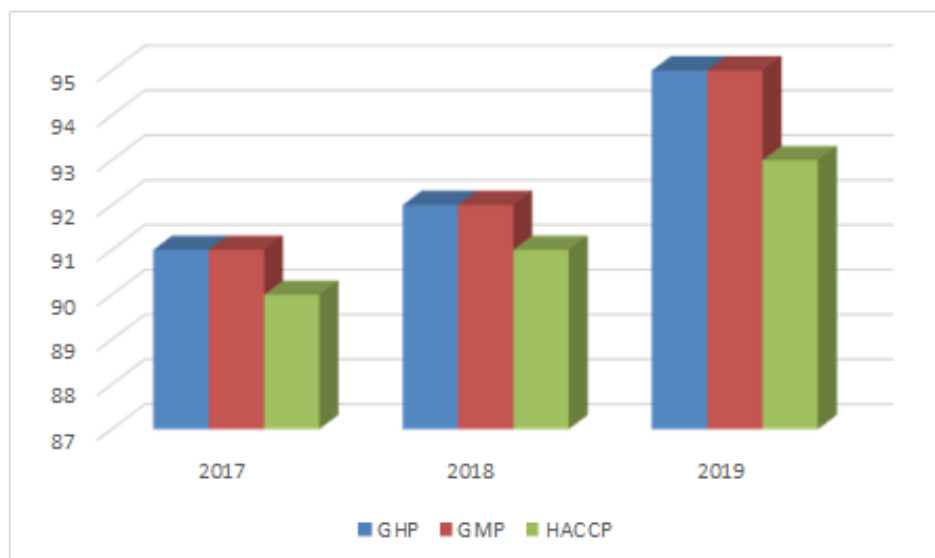
W 2018r. żaden z zakładów nie został oceniony jako niezgodny z wymaganiami.

Biorąc pod uwagę ubiegły rok można stwierdzić, iż stan wdrożonej kontroli wewnętrznej przez zakłady, tak w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) jak i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) uległ nieznacznej poprawie 2018r. - 92%, 2019r. - 95%. Nieznacznej poprawie uległ również stan wdrożenia zasad systemu HACCP: 2018r. - 91%, 2019r. - 93%.

W związku z tym iż zakłady rozszerzają zakres prowadzonej działalności system HACCP wymaga jednak stałej weryfikacji i dostosowania do zakresu prowadzonej działalności.

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP, GMP oraz HACCP w latach 2017-2019, wyrażony odsetkiem zakładów z wdrożonymi systemami, przedstawia wykres 3.

Wykres 3

Bezpieczeństwo zdrowotne żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Realizując zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku stwierdzono i ustalono między innymi:

- Ogółem w 2019 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano i zbadano 70 próbek środków spożywczych.
 - Mikrobiologicznie zbadano 50 próbek.
 Brak zakwestionowanych próbek środków spożywczych.
 - Chemicznie zbadano 20 próbek.
 Brak zakwestionowanych próbek środków spożywczych.
- 1. W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności nie pobierano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego próbek żywności z grupy produktów o zwiększonym prawdopodobieństwie wystąpienia materiału GM. W 2019r. nie otrzymano powiadomień dotyczących wycofania z rynku nieautoryzowanych, genetycznie zmodyfikowanych środków spożywczych.
- 2. W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną pobrano do badań: 4 próbki suplementów diety oraz 1 próbkę środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Nie zakwestionowano żadnej próbki.
- 3. W związku z 24 powiadomieniami alarmowymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF),

6 powiadomieniami informacyjnymi w ramach systemu RASFF, 2 powiadomieniami typu NEWS przeprowadzono 3 kontrole oraz rozmowy telefoniczne z właścicielami i kierownikami obiektów, którzy znaleźli się na listach dystrybucyjnych zgodnie z którymi zostały rozdystrybuowane produkty objęte procesem wycofania. Nie wycofywano produktów niezgodnych. Produkty niezgodne były wycofywane bezzwłocznie w ramach kontroli wewnętrznej i zgodnie z poleceniem sieci handlowych.

4. W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano ogółem 17 obiektów, nałożono 2 mandaty karne na kwotę 900zł. za zły stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów oraz nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Ponadto w kontrolowanych obiektach nie była prowadzona prawidłowo kontrola wewnętrzna oparta na procedurach na podstawie zasad systemu HACCP. Mandaty nałożono w sklepach spożywczo-przemysłowych. Wydano 1 decyzję wstrzymującą działalność obiektu oraz 1 decyzję na poprawę stanu technicznego obiektu.
5. W 2019r nie zgłaszano zbiorowych zatruc pokarmowych w związku z czym nie uczestniczono w opracowywaniu ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.
6. Przeprowadzono 3 kontrole w trakcie trwania wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży w trakcie których dokonano 3 ocen żywienia na podstawie jadłospisów, zastrzeżeń do sposobu wyżywienia jak i stanu sanitarno-higienicznego kontrolowanych obiektów nie stwierdzano.
7. Wykonano 39 pomiarów kontrolnych w zakresie zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego 7,7 % pomiarów wskazało na nieprawidłowości w tym zakresie.
8. Wykonano 8 ocen teoretycznych sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. 5 w obiektach oświatowo-wychowawczych oraz 3 oceny żywienia w obiektach prowadzących żywienie dzieci w ramach wypoczynku zimowego i letniego (obiekty żywienia zbiorowego otwartego). W 2 obiektach oświatowo-wychowawczych stwierdzono niezgodności w ocenianych jadłospisach związane z brakiem wyróżnienia składników alergicznych w podawanych potrawach. Wydano zalecenia z bezzwłocznym terminem wykonania dotyczące sporządzania jadłospisów, w których będą przekazywane informacje na temat alergenów, w przypadku użycia substancji alergicznych do produkcji posiłków. Pozostałe oceniane jadłospisy generalnie nie budziły zastrzeżeń.
9. W ramach zatwierdzania i rejestracji zakładów przeprowadzono 23 kontrole. Wydano 23 decyzje zatwierdzające obiekty żywnościowe w tym 17 zatwierdzających obiekty bezwarunkowo oraz 6 decyzji zmieniających dotychczasowy zakres prowadzonej działalności - rozszerzenie działalności.
10. Na skutek interwencji konsumentów przeprowadzono 9 kontroli, wszystkie kontrole potwierdziły zasadność interwencji tj. odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 100%.
11. W związku z wystąpieniem ASF na terenie Polski i możliwością przeniesienia na teren woj. świętokrzyskiego wzmocniono nadzór nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego

w obiektach żywnościowo-żywnieniowych. Przeprowadzane kontrole obejmowały legalność wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży mięsa i produktów pochodzących z dzików. Kontrolą objęto zakłady żywienia zbiorowego, obiekty obrotu żywnością, przeprowadzono również wizytacje placu targowego w Kazimierzy Wielkiej. Wizytacje placu targowego realizowane były również wspólnie z lokalnymi organami Inspekcji Weterynaryjnej, nie stwierdzono sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych na placu targowym. W trakcie kontroli w nadzorowanych obiektach nie stwierdzono mięsa niewiadomego lub wątpliwego pochodzenia, nie stwierdzono sprzedaży mięsa z dzików, nie stwierdzono również przetworów z mięsa dzików. Podczas kontroli w obiektach żywnościowych analizowano częstotliwość wywozu odpadów komunalnych zmieszanych z odpadami gastronomicznymi. Łącznie przeprowadzono 44 kontrole obejmujących w/w obszar. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości w tym w/w obszarze tj. dotyczące gospodarki odpadami nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 3650 złotych. Mandaty karne nakładano za przepełnione, brudne oraz nieprawidłowe kosze na śmieci (kosze bez pokryw), przepełnione pojemnik i kontenery na odpady, nieuporządkowany, zaśmiecony teren wokół pojemników na odpady. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obszarze gospodarki odpadami zalecano wyposażyć obiekty w prawidłowe, zamykane kosze na odpady, dostosować częstotliwość wywozu odpadów do ilości powstających odpadów w obiekcie. W trakcie kontroli przeprowadzonych w obiektach żywnościowo-żywnieniowych nie stwierdzono w sprzedaży oraz używania do przygotowywania potraw mięsa i przetworów mięsnych niewiadomego pochodzenia.

Wnioski

W 2019r. stwierdzono, iż stan sanitarno-higieniczny nadzorowanych zakładów branży spożywczej nieznacznie się pogorszył. W 2019r. stwierdzono 2 obiekty niezgodne tj. 2 obiekty obrotu żywnością. W 2018r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

Stan wdrożonej kontroli wewnętrznej przez zakłady, tak w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP uległ nieznacznej poprawie pomimo stwierdzenia 2 obiektów niezgodnych, w przypadku GHP i GMP o 3% w stosunku do 2018r. w przypadku wdrożenia zasad systemu HACCP o 2%.

Najwyższy odsetek obiektów, które wdrożyły systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności odnotowano w grupie obiektów produkcji żywności oraz żywienia zbiorowego „typu zamkniętego”. W związku z tym iż zakłady rozszerzają zakres prowadzonej działalności system HACCP wymaga jednak stałej weryfikacji i dostosowania do zakresu prowadzonej działalności.

Grupy obiektów, które wymagają dalszych wzmożonych działań nadzorowych to:

- W grupie obiektów produkcji żywności: piekarnie, ciastkarnie,
- W grupie obiektów obrotu żywnością: obiekty ruchome i tymczasowe (handel obwoźny) oraz sklepy spożywcze
- W grupie obiektów żywienia zbiorowego: zakłady małej gastronomii i zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

W dalszym ciągu szczególnego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności wymagają:

- Wyroby cukiernicze.
- Mięso i przetwory mięsne, drób, jaja.

Należy uznać, iż zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowotne żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu kazimierskiego. Świadczy o tym wzrost świadomości i podejmowane działania przez producentów i sprzedawców środków spożywczych. Jednak w dalszym ciągu w stopniu niewystarczającym. Obok obiektów, w których nie stwierdza się uchybień sanitarnych lub są nieznaczne, działają sporadycznie obiekty o złym stanie sanitarnym. W takich przypadkach wydawane są zalecenia nakazujące usunięcie zaniedbań lub ograniczenia działalności, w 2019r. wydano 3 decyzje wstrzymujące działalność obiektów obrotu żywnością. 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego, 1 decyzję dotyczącą weryfikacji systemu HACCP, 1 decyzję odmawiającą rozszerzenia działalności.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku – Zdroju w roku 2019 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej.

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2019r. wynikała z celów Narodowego Programu Zdrowia promującego zdrowy styl życia oraz z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podejmowano również działania wynikające z potrzeb środowiskowych i aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, interwencje nieprogramowe oraz prowadzono kampanie informacyjne.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w dużej mierze polega na współdziałaniu wielu różnorodnych instytucji i organizacji w celu zwiększenia zakresu działań profilaktycznych.

Profilaktyka nadwagi i otyłości – ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program zainicjowany został przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka oraz dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

Adresatami programu są uczniowie klas starszych szkół podstawowych (V, VI, VII, VIII) oraz gimnazjaliści a realizacja programu oparta jest na metodzie projektu.

Projekty realizowane przez zainteresowane szkoły powinny służyć promocji aktywności fizycznej oraz prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży. Przedmiotem projektów nie mogą być zagadnienia związane z handlem i promocją produktów żywnościowych. Ponadto projekty nie mogą być oparte na zakazach i dyskryminacji żadnej z grup produktów żywnościowych.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2018/2019 na terenie powiatu kazimierskiego przystąpiło 8 szkół podstawowych i 1 gimnazjum.

W programie łącznie uczestniczyło 368 uczniów oraz 224 rodziców, którzy aktywnie włączyli się w wybrane zadania programowe.

Koordynatorzy szkolni oraz współrealizatorzy ocenili program jako dobre narzędzie do promowania zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży.

Uczniowie chętnie uczestniczyli w organizowanych zajęciach, ponieważ mieli wpływ na formę ich przebiegu, mogli wykazać się swoimi umiejętnościami i zainteresowaniami. W wielu przypadkach młodzież prowadziła edukację rówieśniczą oraz podejmowała działania aktywizujące, ukierunkowane na dzieci z młodszych klas.

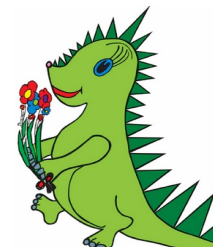
W ramach programu, w szkołach odbywały się prelekcje, pogadanki z udziałem pracowników służby zdrowia, szkolne olimpiady zdrowia, konkursy wiedzy, konkursy plastyczne, gry i zabawy zespołowe, ocena własnej aktywności fizycznej na podstawie testów sprawnościowych. Podczas zajęć prowadzona była edukacja konsumencka, a w celu nagłośnienia programu na terenie szkół odbywały się inscenizacje propagujące zdrowy styl życia.

Antytytoniowe programy edukacyjne realizowane przez szkoły na terenie powiatu kazimierskiego.

W związku z realizacją zadań z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje 4 programy edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej. Jeden program o nazwie „Bieg po Zdrowie” jest interwencją krajową, natomiast „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie” są programami o zasięgu wojewódzkim.

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „CZyste Powietrze Wokół Nas”

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice i opiekunowie.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym, bierne palenie oznacza m.in. zwiększoną częstość występowania przewlekłego zapalenia ucha środkowego, oraz infekcji górnych dróg oddechowych, zaburzenia rozwoju psychoruchowego, zaburzenia zachowania dziecka, mniejszą odporność na infekcje. Dlatego, w tym kontekście tak ważna jest edukacja antytytoniowa dzieci oraz ich rodziców.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 10 placówek z terenu powiatu kazimierskiego.

Koordynatorzy przedszkolni i szkolni zostali przygotowani do realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas porad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach. W wyniku realizacji działań programowych edukacją objęto 245 dzieci oraz 230 rodziców.

Monitoring realizacji programu potwierdził potrzebę prowadzenia profilaktyki antytytoniowej już od najmłodszych lat. Dzieci podczas zajęć zdobyły wiedzę jak radzić sobie

w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą w ich obecności.

Na terenie placówek odbywały się pogadanki antytytoniowe dla dzieci i rodziców, zajęcia plastyczne, ruchowe, przedstawienia profilaktyczne, konkursy plastyczne.

Na uwagę zasługuje duże zaangażowanie rodziców i opiekunów dzieci, którzy włączyli się wybrane zadania programowe:

- uczestniczyli w spotkaniach rozpoczynających realizację programu,
- uczestniczyli w podsumowaniach programu na forum przedszkola,
- podpisywali deklaracje niepalenia przy dzieciach,
- uczestniczyli w wykładach dot. zagrożeń zdrowotnych wynikających z biernego palenia,
- wspólnie z dziećmi współtworzyli plakaty antytytoniowe, wykonywali emblematy kwiatów,

- znaczki „zakaz palenia” oraz gazetki ściennie,
- przygotowywali rekwizyty do przedstawień antytytoniowych,

Program Edukacji Antytytoniowej „**BIEG PO ZDROWIE**”

Program został opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami z Uniwersytetu Warszawskiego – dr hab. Kamilą Bargiel – Matusiewicz oraz mgr Rafałem Dziurłą.

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9 – 10 lat).

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców.

Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Bohaterami łączącymi treści poszczególnych spotkań jest dwoje uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, Natalia i Kuba. Wydarzenia z ich życia są tłem poruszanych tematów.

Podczas cyklu zajęć dzieci dyskutują, wymieniają doświadczenia, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Uczniowie przeprowadzają także wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty palenia papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów oraz tworzą komiks z bohaterami programu.

Do programu przygotowano atrakcyjne, bogato ilustrowane materiały: podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotkę informacyjną dla rodziców oraz filmy edukacyjne dla rodziców i nauczycieli. Przygotowany został również cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu

Do realizacji programu w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 6 szkół podstawowych z terenu powiatu kazimierskiego. W wyniku działań edukacją objęto 169 uczniów oraz 160 rodziców.

Program edukacji antytytoniowej „**NIE PAL PRZY MNIE, PROSZĘ!**”

Dziecko rozpoczynające naukę w szkole podstawowej ma przed sobą ważny i trudny etap rozwoju.

Dziecko w tym wieku pozostaje wciąż pod dużym wpływem rodziców, ale będąc już uczniem staje się uczestnikiem życia w grupie szkolnych kolegów.

Dziecko spotyka się z uczniami starszymi, których zachowanie może wywoływać zdziwienie, często ciekawość, a nawet imponować

i wywoływać chęć naśladowania.

Uczniowie klas młodszych szkoły podstawowej jeszcze nie sięgają po pierwszego papierosa, ale mogą utwierdzić się w przekonaniu, że palenie papierosów świadczy o dorosłości oraz pozwala na przynależność do grupy starszych kolegów. Wzmacnia się więc wyraźnie pierwsza faza uzależnienia – przygotowanie.

Według szacunkowych, co roku około 4 mln polskich dzieci narażonych jest na mimowolne wdychanie dymu tytoniowego, czyli bierne palenie (dane wg raportu „Stan zagrożenia epidemią palenia ty toniu w Polsce”, WHO, Warszawa 2009r.). Bierne palenie ułatwia wprowadzenie dziecka w życie, w którym palenie papierosów jest normą.

Program „Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, a jego głównym celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, takimi jak m.in. burza mózgów, diagnoza wiedzy, ćwiczenia oddechowe, wierszyk, krzyżówka, układanka o wiewiórce, drama.

W programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci). Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W roku szkolnym 2018/2019 program realizowało 9 szkół podstawowych z terenu powiatu kazimierskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 284 uczniów oraz 251 rodziców.

Formuła zajęć warsztatowych bardzo odpowiadała uczniom, którzy chętnie uczestniczyli w organizowanych konkursach, przedstawieniach i apelach. Program ten uświadomił uczniom jak wielki wpływ na ich zdrowie mają podejmowane przez nich samych decyzje oraz przyjmowane postawy życiowe.

Z przeprowadzonej ewaluacji i monitoringu wynika, że:

- program uwrażliwił rodziców na szkodliwość „biernego palenia”
- rodzice informowali, że dzieci zaczęły reagować na palenie w ich obecności, w sposób kulturalny manifestując swoją niechęć do osób palących
- uczniowie wprowadzali „zakaz palenia” w swoich pokojach, zawieszając wykonane przez siebie znaczki,

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i uczniów gimnazjum

„ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej (IV, V, VI, VII i VIII) oraz klas III gimnazjum.

W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących pierwszy raz zapalić papierosa. Niektórzy młodzi ludzie najpierw palą

okazjonalnie, potem czynią to w regularnych odstępach czasu, wkraczając na drogę pełnego uzależnienia od nikotyny.

Dlatego też głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 10 szkół podstawowych oraz 3 gimnazja z terenu powiatu kazimierskiego.

W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 426 uczniów oraz 240 rodziców. Uczniowie realizując poszczególne zajęcia warsztatowe zdobyli wiedzę na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z palenia czynnego i biernego oraz mogli kształcić postawy asertywne wobec nacisku swoich rówieśników.

W trakcie realizacji programu w szkołach odbywały się apele antytytoniowe, przedstawienia profilaktyczne, konkursy wiedzy, konkursy na plakaty antytytoniowe oraz warsztaty antytytoniowe dla rodziców.

Koordynatorzy szkolni programu odnotowali zauważalne zmiany w zachowaniu uczniów, którzy chętniej angażowali się w działania prozdrowotne na terenie szkoły oraz odważnie prezentowali postawy antytytoniowe.

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu 2019

Każdego roku w dniu 31 maja, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wraz z organizacjami partnerskimi organizuje obchody Światowego Dnia bez Tytoniu zwracając szczególną uwagę na zagrożenia zdrowotne związane z używaniem tytoniu oraz zachęcając do prowadzenia działań mających na celu jego ograniczenie.

Ostatecznym celem Światowego Dnia bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, ale też konsekwencjami społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi wynikającymi z używania tytoniu i narażenia na dym tytoniowy.

Zmniejszenie narażenia na dym tytoniowy wciąż jest najważniejszym działaniem dla zmniejszenia zachorowań i zgonów na nowotwory złośliwe.

Szacunki epidemiologiczne wskazują, że w Polsce 50% przedwczesnych (w wieku 35-69 lat) zgonów nowotworowych u mężczyzn i 20% u kobiet jest spowodowanych paleniem tytoniu. U mężczyzn odsetek ten w ostatnich latach spada, u kobiet rośnie. Obecnie pali tytoń około 8 mln dorosłych Polaków (28% mężczyzn i 19% kobiet).

Najnowsze prognozy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wskazują, że wdrożenie pakietów polityki zdecydowanie ograniczających użycie tytoniu - zgodnie z postanowieniami Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczaniu Użycia Tytoniu (Ramowej Konwencji WHO) - przyniesie państwom członkowskim Europejskiego Regionu WHO znaczące korzyści zdrowotne zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej.

„Ograniczanie użycia tytoniu stanowi jeden z najskuteczniejszych sposobów zmniejszenia o jedną trzecią do 2030 r. liczby przedwczesnych zgonów z powodu chorób niezakaźnych

w skali całego świata, co jest zgodne z Agendą Zrównoważonego Rozwoju 2030”, stwierdziła dr. Dr Zsuzsanna Jakab, Dyrektor Regionalny WHO na Europę. „Prognozy opracowane na podstawie modelu ograniczania użycia tytoniu stanowią narzędzie do wykorzystania przez decydentów politycznych, specjalistów z zakresu zdrowia publicznego i innych zainteresowanych. Pozwalają ocenić, które z projektowanych rozwiązań przyniosą największe efekty, jak również dostarczają przekonujących argumentów za ich przyjęciem.”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju w ramach obchodów ŚDbT 2019 podejmowała liczne działania informacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na problem uzależnienia od tytoniu.

Profilaktyka palenia tytoniu

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, które wynikają z aktualnych potrzeb środowiska szkolnego. Są to spotkania dla uczniów starszych klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkolenia dla nauczycieli i rodziców. Realizowane są jako wsparcie szkół w profilaktyce uzależnień. W 2019r. w szkołach powiatu kazimierskiego (Samorządowa Szkoła Podstawowa w Wielgusie oraz Zespół Szkół w Skalbmierzu) przeprowadzono 3 spotkania, w których łącznie uczestniczyło 89 uczniów. Podczas zajęć przekazywano w placówkach różnorodne materiały z zakresu profilaktyki antytytoniowej.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje ogólnopolski program edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień, autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Wyjątkowość tego programu polega na kompleksowym podejściu do profilaktyki uzależnień w kontekście wartości wyznawanych przez młodych ludzi. Program podzielony jest na trzy części korespondujące ze sobą. Celem głównym programu jest edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, środki zastępcze) oraz dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2018/2019 program realizowały 3 szkoły ponadgimnazjalne w Zespołach Szkół, wskutek czego edukacją objęto ok.100 uczniów.

W szkołach tych w ramach współpracy koordynatora powiatowego programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?” z koordynatorami szkolnymi, pracownicy Sekcji PZiOZ przeprowadzili cykliczne spotkania edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień – tytoń, środki psychoaktywne.

Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu B i C pt. „Podstępne WZW”

FUNDACJA
GWIAZDA
NADZIEI

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje program edukacyjny w zakresie profilaktyki zakażeń HBV i HCV pt. „Podstępne WZW”.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Adresatami programu są uczniowie klas II szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Program ten jest odpowiedzią na pojawiające się wciąż nowe przypadki zakażeń HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenie.

Na terenie powiatu kazimierskiego w roku szkolnym 2018/2019 do realizacji programu „Podstępne WZW” przystąpiły 2 szkoły ponadgimnazjalne.

Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu podczas szkolenia, które przeprowadzili przedstawiciele Fundacji „Gwiazda Nadziei”, Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz prof. Wiesław Kryczka – Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Chorób Zakaźnych.

Program edukacyjno-informacyjny „Znamię! Znam je?” dla szkół ponadgimnazjalnych

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju przystąpiła do realizacji programu profilaktyki czerniaka, który jest skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Każdego roku w Polsce onkolodzy odnotowują 2 500 – 3 000 przypadków nowych zachorowań na czerniaki. Niestety blisko 40% chorych umiera z powodu tego nowotworu, gdyż zbyt późno trafia do lekarzy. Tymczasem wcześniej wykryty czerniak jest bardzo łatwo

uleczalny. Dziś, częściej, niż w poprzednich latach, notuje się przypadki czerniaka u młodych osób. Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać m.in. w zmianie stylu życia, jaka nastąpiła w ostatnich kilku dziesięcioleciach – większa popularność solariów i moda na opaloną skórę. W ciągu ostatnich 20 lat zapadalność na czerniaka zwiększyła się w Polsce aż o 300%. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest wciąż niska świadomość społeczna w zakresie profilaktyki i czynników ryzyka. Dlatego działania mające na celu promocję profilaktyki tego nowotworu mają szczególne znaczenie.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach oraz Fundacja „Gwiazda Nadziei”.

Na terenie powiatu kazimierskiego w roku szkolnym 2018/2019 do realizacji programu „Znamie! Znam je?” przystąpiły 2 szkoły ponadgimnazjalne w Zespołach Szkół. Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu podczas szkolenia, które przeprowadzili przedstawiciele Fundacji „Gwiazda Nadziei”, Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz dr n. med. Tomasz Rostalski.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Głównym celem programu jest wzrost wiedzy na temat HIV i AIDS oraz zmniejszenie liczby zakażeń HIV w drodze ryzykownych zachowań. Program realizowany jest w różnych formach, między innymi:

- poprzez kampanie medialne realizowane z udziałem Krajowego Centrum ds. AIDS;
- obchody Światowego Dnia Walki AIDS – 1 grudnia;
- systematyczne działania edukacyjne w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV,
- edukację i uświadamianie społeczeństwa;

Działania profilaktyczne z zakresu HIV/AIDS prowadzone były cały rok ze szczególnym uwzględnieniem obchodów „Światowego Dnia Walki z AIDS”.

W placówkach opieki zdrowotnej na terenie powiatu kazimierskiego prowadzono dystrybucję broszur edukacyjnych, które zostały opracowane dla poszczególnych grup docelowych: dla ogółu społeczeństwa, dla pielęgniarek i położnych, dla ginekologów, dla lekarzy rodzinnych.

Profilaktyka uzależnień – środki psychoaktywne

W ramach działań profilaktycznych z zakresu środków psychoaktywnych Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna

w Busku – Zdroju przeprowadziła spotkanie edukacyjne dla uczniów starszych klas Szkoły Podstawowej z Oddziałami Przedszkolnymi „Twórcza Szkoła” w Cudzynowicach. Pracownicy Sekcji PZiOZ PSSE Busko – Zdrój omówili prezentację multimedialną „Zatrucia nowymi narkotykami (dopalaczami) w Polsce i woj.

świętokrzyskim – skala problemu”, na temat konsekwencji zdrowotnych wynikających z zażywania „dopalaczy”.

Akcja Letnia 2019

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju, jak co roku realizowała akcję profilaktyczną „Zdrowe Wakacje 2019”.

Akcja ta miała pomóc mieszkańcom naszego regionu oraz odwiedzającym go turystom bezpiecznie i zdrowo spędzić wakacje oraz uzyskać informacje na temat różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, na jakie jesteśmy narażeni w okresie letnim.

W związku z organizacją działań w ramach Akcji Letniej „Zdrowe wakacje 2019”, pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej wraz z pracownikami Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzili działania informacyjne oraz dystrybucję różnorodnych materiałów edukacyjnych na 4 zorganizowanych formach wypoczynku letniego na terenie powiatu kazimierskiego (wydano 112 broszur informacyjnych).

Festiwal Piosenki o Zdrowiu „Zdrowe Nutki 2019”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju wraz z Polskim Towarzystwem Higienicznym Oddział w Kielcach, realizowała w 2019 roku Festiwal Piosenki o Zdrowiu pod hasłem „Zdrowe nutki”, który skierowany był do uczniów klas I – IV szkół podstawowych woj. świętokrzyskiego.

Tematyka Festiwalu dotyczyła szeroko rozumianego zdrowia, a w szczególności zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Festiwalu w niekonwencjonalny sposób miał zainteresować dzieci i nauczycieli tematyką zdrowia. Założono, że uczniowie zainspirowani atrakcyjną formą przekazu treści o charakterze prozdrowotnym, łatwiej przyswoją zasady prowadzenia zdrowego stylu życia poszerzając swoją wiedzę. Pozytywne emocje towarzyszące artystycznym przeżyciom uczestników miały ułatwić i wzmocnić opanowanie przez nich treści prozdrowotnych.

Dnia 18 października 2019r. w Buskim Samorządowym Centrum Kultury odbył się finał etapu powiatowego Festiwalu Piosenki o Zdrowiu „Zdrowe Nutki”, do którego ostatecznie przystąpiło 7 zespołów z 5 szkół podstawowych z terenu powiatów buskiego (3), pińczowskiego (1) i kazimierskiego (1).

Przygotowane piosenki oceniała 7 osobowa komisja, w skład której wchodziła przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Busku – Zdroju, Urzędu Miasta i Gminy w Busku – Zdroju, Buskiego Samorządowego Centrum Kultury, Kuratorium Oświaty w Kielcach oddział w Busku – Zdroju oraz Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój.

W wyniku ustaleń komisji, na podstawie punktów przyznanych zgodnie z zasadami oceny zawartymi w regulaminie konkursu, przyznano następujące miejsca:

- I miejsce Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. S. Staszica w Busku-Zdroju, piosenka pt. „Cały Świat ulegnie nam”,
- II miejsce Szkoła Podstawowa im. L. Wójcickiego w Sokolinie, piosenka pt. „Wesoły Jaś”,
- III miejsce Szkoła Filialna we Włoszczowicach, piosenka pt. „Na zdrowie”.

Nagrody dla szkół, które zajęły I, II i III miejsce oraz poczęstunek ufundował główny organizator projektu – Polskie Towarzystwo Higieniczne oddział w Kielcach oraz Wojewódzka Stacja Sanitaro – Epidemiologiczna w Kielcach. Natomiast Starostwo Powiatowe w Busku-Zdroju oraz Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju ufundowali upominki dla wszystkich dzieci uczestniczących w finale powiatowym.

Laureaci pierwszego miejsca, czyli zespół z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Busku – Zdroju reprezentował Powiatową Stację Sanitaro – Epidemiologiczną w Busku - Zdroju w finale wojewódzkim Festiwalu.

Wnioski:

Podejmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy.

X. PODSUMOWANIE

W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami, zajmował się **promocją i ochroną zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych**. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej. W/w zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej.

Sytuacje kryzysowe

W 2019r. na terenie powiatu kazimierskiego **nie zaistniały zdarzenia**, których następstwa mogły wywołać konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach **zarządzania kryzysowego**. Prowadzono stały monitoring bezpieczeństwa sanitarnego ludności, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej.

Była zapewniona całodobowa możliwość kontaktu telefonicznego społeczeństwa i instytucji z Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Busku-Zdroju (**dyżurny telefon alarmowy**). Zgłaszane problemy rozwiązywano w ramach posiadanych kompetencji na bieżąco.

Podejmowane działania są spójne z działaniami określonymi w **planach zarządzania kryzysowego** pozostałych organów administracji.

Nadzór przeciwepidemiczny

W 2019r. działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu kazimierskiego dotyczyła bieżącego nadzoru w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych u ludzi. Kontynuowano bieżący nadzór w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, obejmujący między innymi:

- nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w celu zmniejszenia zagrożenia szerzenia się zakażeń.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie kazimierskim w 2019 roku **należy uznać za generalnie dobrą**. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych.

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2018-2019 odnotowano w **2019 r. spadek** zachorowań w stosunku do roku 2018 .

W **2019r.** na terenie powiatu kazimierskiego pińczowskiego **nie zarejestrowano** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W **2019 r.** w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych, szczepieniom podlegała populacja 4297 dzieci i młodzieży do lat 19 (w 2018 r. – populacja 4192 dzieci i młodzieży do lat 19).

Na terenie powiatu kazimierskiego w **2019 r. zarejestrowano 1** odczyn poszczepienny.

Wykonawstwo szczepień w powiecie kazimierskim w 2019 r. należy ocenić jako generalnie dobre, jednak z utrzymującym się stosunkowo niskim wykonawstwem szczepienia przypominającego przeciw tężcowi, błonicy, krztuścowi i polio wśród dzieci w 6 roku życia i niskim wykonawstwem szczepienia przypominającego przeciw tężcowi, błonicy i krztuścowi wśród młodzieży w 14 roku życia.

Na terenie powiatu kazimierskiego w **2019 r.** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku -Zdroju prowadził **3** postępowania egzekucyjne wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

W **2019 r.** na terenie powiatu kazimierskiego **nie zarejestrowano** **nowo wykrytych zakażeń HIV**.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Biorąc pod uwagę wyniki kontroli przeprowadzonych w 2019r. w zakresie higieny środowiska można stwierdzić, że w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, stan sanitarny na terenie powiatu kazimierskiego można ocenić, jako dobry.

Stan sanitarny urządzeń wodnych w powiecie kazimierskim został oceniony jako dobry – zarządcy urządzeń skutecznie zapewniali właściwy reżim sanitarny przy produkcji wody, w przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów wody, zarządcy natychmiastowo podejmowali działania naprawcze. Badania przeprowadzone powtórnie wykazywały poprawę jakości wody, tj. woda odpowiadała wymogom sanitarnym. Stan ten przełożył się bezpośrednio na jakość wody, w zdecydowanej większości jakość wody spełniała wymogi sanitarne. Jakość wody monitorowana jest z częstotliwością uzależnioną od produkcji wody oraz od ilości osób korzystających z danego wodociągu.

Ilość prób / przekroczeń	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość pobranych prób	54	52	55	43	31	32
Ilość przekroczeń bakteriologicznych	10	8	4	0	1	1
Ilość przekroczeń fizyko-chemicznych	8	9	7	3	1	1

Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził większych zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

W powiecie kazimierskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

Nadzór zapobiegawczy (inwestycyjny)

Działania nadzоровe obejmowały zadania o charakterze profilaktycznym na różnych etapach procesu inwestycyjnego, zmierzających do szeroko pojętej ochrony zdrowia ludzi.

Zadania te polegały na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2019r. było w szczególności opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zagadnień dotyczących:

- podmiotów wykonujących działalność leczniczą
- projektów planów zagospodarowania przestrzennego
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych
- odbiorów obiektów budowlanych.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z aktywnością przedsiębiorców funkcjonujących na lokalnym rynku jak również z aktywnością organów administracji samorządowej i w 2019r. utrzymywała się na poziomie porównywalnym w stosunku do lat poprzednich.

Inwestorzy pozyskiwali fundusze unijne, wzrastała ich świadomość w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów.

Nadzór nad warunkami środowiska pracy

W 2019r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich (wymiana informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH,) oraz programów obejmujących 2÷3 letnie okresy (np. ocena warunków pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na cytostatyki).

W 2018r. oraz w 2019r. nie stwierdzono żadnych nowych przekroczeń normatywów higienicznych. Nieznacznie zmniejszyła się liczba decyzji stwierdzających chorobę zawodową ponieważ w 2018r. wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową (u piekarza), a w 2019 r. nie wydawano decyzji stwierdzających chorobę zawodową w powiecie kazimierskim.

Spadek chorób zawodowych oraz brak nowych przekroczeń normatywów higienicznych należy powiązać z coraz większą świadomością pracodawców odnośnie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach jak również z coraz większą wiedzą pracowników na temat zdrowotnych aspektów pracy.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W 2019r. objęto nadzorem 25 placówek nauczania i wychowania oraz 5 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne. Mimo tego podczas kontroli placówek oświatowo-wychowawczych w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w pod względem higieniczno - sanitarnym i technicznym. W 2019r. na poprawę w/w stanu zostało wydanych 7 decyzji administracyjnych. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Nadal brak jest dostatecznej ilości pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem.

Częstym zjawiskiem jest nie wykonywanie zaleceń w terminach zawartych w decyzjach. Dyrektorzy placówek niewykonywanie zaleceń w terminach tłumaczą z reguły brakiem środków finansowych na wykonanie wszystkich punktów zawartych w decyzjach i trudnościami związanymi z przetargami.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2019r. pod nadzorem (w ewidencji) znajdowało się 723 obiektów tj. o 24 obiekty więcej w porównaniu do 2018r. i o 61 obiektów więcej w stosunku do roku 2017r. Duża liczba obiektów wynika między innymi z objęcia nadzorem producentów produkcji pierwotnej.

W 55 skontrolowanych obiektach przeprowadzono łącznie 92 kontrole i rekontrole sanitarne w tym 9 kontroli interwencyjnych na skutek interwencji konsumentów.

Z 55 obiektów skontrolowanych w 2019r. wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu” oceniono 18 zakładów, tj. 11,1%. Stwierdzono 2 obiekty niezgodne.

W 2019r. wydano 10 decyzji w tym 3 decyzje zakazujące prowadzenia działalności, 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego, 1 decyzję dotyczącą weryfikacji systemu HACCP, 1 decyzje odmawiająca rozszerzenia działalności, 2 decyzje uchylające wydane decyzje, 1 decyzję dotyczącą umorzenia postępowania.

Nałożono 19 mandatów karnych na kwotę 6050,00 zł.

W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano stan sanitarno- higieniczny 17 obiektów żywnościowo-żywnościowych, w których nałożono 2 mandaty karne na kwotę 900zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną tj. suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi pobrano do badań 4

próbki suplementów diety oraz 1 próbkę środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Nie zakwestionowano żadnej próbki.

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – FASFF, w związku z powiadomieniami alarmowymi oraz informacyjnymi przeprowadzono 3 kontrole oraz rozmowy telefoniczne. Nie wycofywano z obrotu niebezpiecznych partii żywności.

W ramach przeprowadzonego w 2019r. monitoringu i urzędowej kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zbadano laboratoryjnie 70 próbek. Mikrobiologicznie zbadano 50 próbek, Chemicznie zbadano 20 próbek. Brak zakwestionowanych próbek środków spożywczych.

W 2019r. odnotowano nieznaczną poprawę stanu wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP. W dalszym ciągu wydawane są zalecenia dotyczące przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji systemu HACCP celem dostosowania go do zakresu prowadzonej działalności przez nadzorowane obiekty w związku z tym, iż zakłady zmieniają zakres prowadzonej działalności poprzez jej rozszerzanie.

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Działalność w zakresie **promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej** w 2019r. realizowana była zgodnie z celami **Narodowego Programu Zdrowia**.

Podejmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w dużej mierze zostały zrealizowane dzięki współpracy różnych instytucji. Wspólne inicjatywy pozwoliły rozszerzyć zasięg i efektywność działań profilaktycznych i prozdrowotnych. Świadczy o tym zwiększająca się co roku liczba szkół realizujących programy edukacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz poszerzające się obszary tematyczne współpracy.

Działalność nadzorowa i laboratoryjna, w tym kontrolna w 2019r. pozwalała na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu kazimierskiego, uwzględniającą istniejące, jak również mogące się pojawić zagrożenia. Mając powyższe na względzie dało się zauważyć w ostatnim okresie pozytywne i negatywne zjawiska obserwowane z racji realizowanych zadań z zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Główne inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie negatywnych zjawisk:

- prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych stymulujących wzrost poziomu wiedzy odbiorców przedsięwzięć prozdrowotnych (np. na temat szkodliwości palenia tytoniu, zagrożeń związanych z zażywaniem środków zastępczych, żywności prozdrowotnej – suplementów diety),
- nadzór w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego, w tym monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i innych zagrożeń,

- nasilenie kontroli obiektów mogących wprowadzających do obrotu środki zastępcze,
- skuteczna realizacja monitoringu wody do spożycia, celem identyfikacji zagrożeń i bezwzględnego podejmowania działań naprawczych,
- współpraca z innymi inspekcjami oraz organami samorządowymi.

Identyfikacja najważniejszych zjawisk, którym należy przeciwdziałać lub należy je wzmocnić w najbliższym czasie:

- pomimo skoordynowania działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ciągłego prowadzenia monitoringu w celu wyeliminowania negatywnego zjawiska, jakim jest wprowadzanie do obrotu środków zastępczych, są one nadal dostępne, zagrażając zdrowiu i życiu ludzi, szczególnie ludzi młodych,
- występowanie w obszarze realizacji zajęć wychowania fizycznego nieprawidłowości dot. warunków techniczno-sanitarnych,
- występowanie środowisk „antyszczepionkowych”, których działania przyczyniają się do zmniejszania wykonawstwa szczepień u dzieci.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu pozostawało w 2019 roku w dalszym ciągu na wysokim poziomie. Powyższe było zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale także współdziałania z innymi instytucjami oraz rosnącej świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego stylu życia oraz w zakresie wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.